

Llengua i Ús

Revista Tècnica de Política Lingüística

54

1r
SEMESTRE
2014

ISSN: 2013-052X

Recerca

3.1

Usos lingüístics als establiments comercials de Barcelona (Ofercat 2012)

Usatges lingüístics enes establiments comercials de Barcelona (Ofercat 2012)

Usos lingüísticos en los establecimientos comerciales de Barcelona (Ofercat 2012)

Language Uses in Commercial Establishments in Barcelona (Ofercat 2012)

Albert Fabà. *Consorci per a la Normalització Lingüística*

Joan Solé Camardons i Anna Torrijos. *Direcció General de Política Lingüística*

El català *Llengua*
per a tothom

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Usos lingüístics als establiments comercials de Barcelona (Ofercat 2012)

oferta lingüística, català, rotulació, atenció oral, adequació lingüística, comerços, Barcelona, Ofercat

Aquest article presenta un resum de les dades de l'estudi d'usos lingüístics als establiments comercials de Barcelona, Ofercat sobre el comerç de Barcelona 2012, dut a terme per la Direcció General de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística. Aquestes dades donen compte de l'oferta de català a la rotulació i llengua d'atenció oral comercial a Barcelona i de l'evolució respecte el 2005. Per primer cop, s'analitza també el percentatge de comerços regentats per immigrants, que és una de les principals variables que influeixen en l'evolució de l'oferta lingüística comercial.

Usatges lingüístics en establiments comercials de Barcelona (Ofercat 2012)

aufèrta lingüística, catalan, rotolacion, atencion orau, adequacion lingüística, comèrci, Barcelona, Ofercat

Aquest article presenta un resum de les dades de l'estudi d'usatges lingüístics en establiments comercials de Barcelona, Ofercat sobre el comerç de Barcelona 2012, dut a terme per la Direcció General de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística. Aquestes dades donen informació sobre l'oferta de catalan en la rotulació i llengua d'atenció oral comercial en Barcelona i de l'evolució respecte el 2005. Per primer cop, s'analitza també el percentatge de comerços regentats per immigrants, que és una de les principals variables que influeixen en l'evolució de l'oferta lingüística comercial.

Usos lingüísticos en los establecimientos comerciales de Barcelona (Ofercat 2012)

Este artículo presenta un resumen de los datos del estudio de usos lingüísticos en los establecimientos comerciales de Barcelona, Ofercat sobre el comercio de Barcelona 2012, llevado a cabo por la Dirección General de Política Lingüística y el Consorcio para la Normalización Lingüística. Estos datos dan cuenta de la oferta de catalán en la rotulación y lengua de atención oral comercial en Barcelona y de su evolución con respecto a 2005. Por primera vez, se analiza también el porcentaje de comercios regentados por inmigrantes, que es una de las principales variables que influyen en la evolución de la oferta lingüística comercial.

oferta lingüística, catalán, rotulación, atención oral, adecuación lingüística, comercios, Barcelona, Ofercat

Language Uses in Commercial Establishments in Barcelona (Ofercat 2012)

This article presents a summary of the results obtained from the study of language uses at commercial establishments in Barcelona (Ofercat on commerce in Barcelona 2012), conducted by the Directorate-General for Language Policy and the Consortium for Language Normalisation. The data shows the use of Catalan in signage and customer service in shops in Barcelona, comparing the latest figures with those for the year 2005. For the first time, moreover, the percentage of establishments run by immigrants is given, this being one of the principal variables that influence in the evolution of language use in commerce.

Language use, Catalan, signage, customer service, language adaptation, shops, Barcelona, Ofercat

Introducció

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, a través del Centre de Normalització Lingüística de Barcelona, han analitzat l'oferta lingüística de 4.778 establiments barcelonins distribuïts pels diversos districtes de la ciutat. El resultat permet conèixer de prop l'oferta en llengua catalana en els establiments comercials, ja que la mostra és tan àmplia que es pot desagregar per territoris i sectors.

L'estudi Ofercat sobre el comerç té per objectiu contribuir a conèixer quina és l'oferta sociolingüística de la llengua catalana i complementar les estadístiques censals de coneixement de la llengua amb dades d'oferta i consum lingüístic.

Metodologia

L'anàlisi sociolingüística dels comerços a Barcelona s'ha desenvolupat a cadascun dels deu districtes de la ciutat. A cada districte s'han analitzat un mínim de 400 comerços, distribuïts en 8 rutes de 50 comerços cada ruta. D'aquestes 8 rutes, un màxim de 3 recorren els principals eixos comercials del districte, mentre que la resta es distribueixen de forma aleatòria per tot el territori, per aconseguir-ne una bona representativitat.

L'estudi es realitza mitjançant la tècnica de l'observació. Les dades lingüístiques principals que s'analitzen són **la retolació identificativa** o rètol principal del comerç i **la retolació informativa** present a l'aparador. Un cop dintre del comerç, es recull la **llengua en què s'inicia l'atenció al públic** per part del comerç i la **llengua d'adequació al català**, quan el client parla en català.

En els gràfics i taules que es mostren en aquest article, i per tal de sintetitzar la informació, s'han elaborat cinc categories lingüístiques:

- **Català:** només o majoritàriament en català.
- **Castellà:** només o majoritàriament en castellà, i castellà i una altra llengua.
- **Una altra llengua:** només o majoritàriament en una altra llengua.
- **Bilingüe i plurilingüe:** presència igualitària de dues o més llengües.
- **Ambivalent o sense contingut lingüístic.**

A més, amb les dades recollides s'elabora un índex d'entre 0 i 100 punts que resumeix l'oferta de català en diversos sectors d'activitat. Aquest índex Ofercat es calcula comptabilitzant només els valors amb contingut lingüístic i agregant, mitjançant una ponderació, els percentatges de «només català», «majoritàriament català» i «majoritàriament en castellà o una altra llengua»; a més, s'agreguen la meitat del percentatge de «bilingües en català i castellà».

També es disposa de la informació sobre l'adequació a la Llei de política lingüística, és a dir, la retolació identificativa almenys de català i altres dades (canvis lingüístics a la retolació si el comerç és el mateix que el 2005, comerç regentat per immigrants, etc.).

En el cicle 2001-2006 es va realitzar l'Ofercat a 20 poblacions catalanes. Entre elles, es va passar a Barcelona ciutat l'any 2005. L'any 2012 es va repetir l'observació només en establiments comercials.

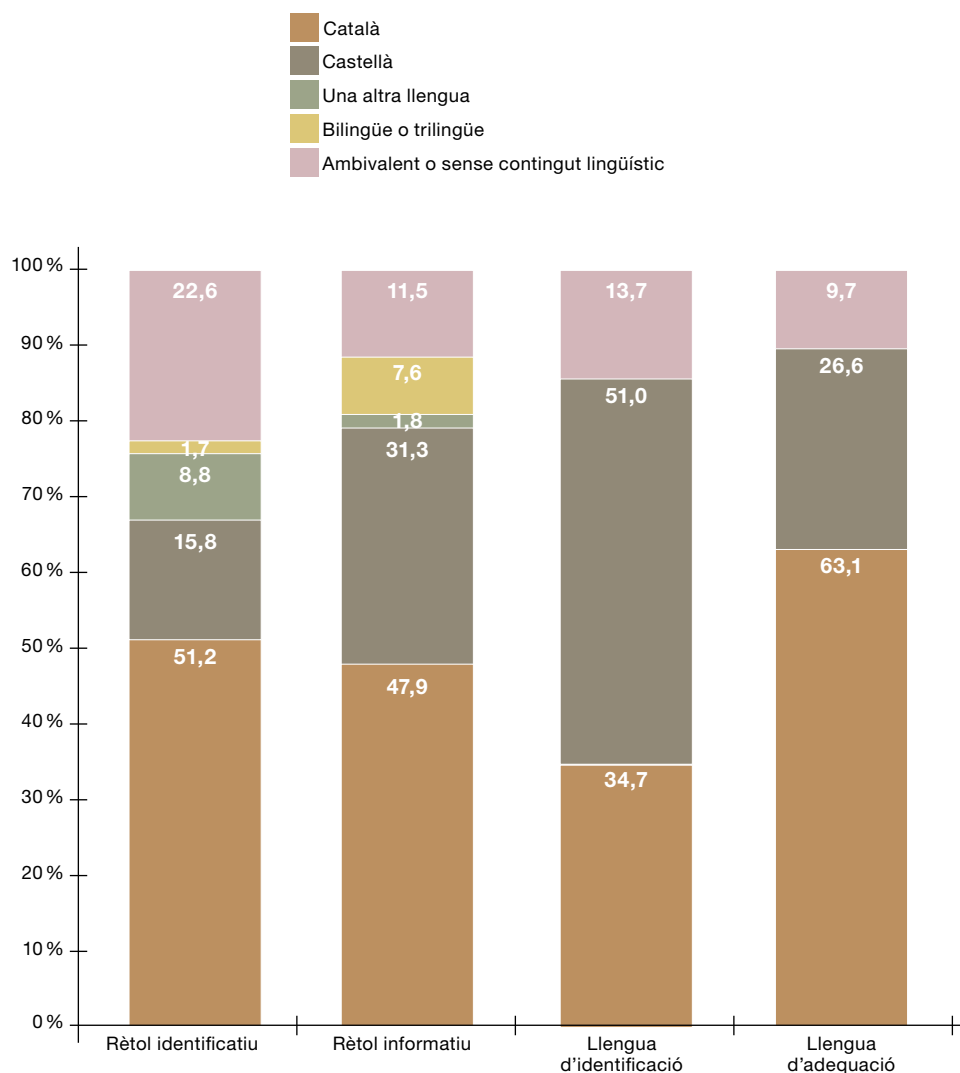
Dades globals 2005-2012

El 51,2% de la retolació identificativa i el 47,9% de la retolació informativa de l'any 2012 és en català. El castellà augmenta la seva presència en la retolació in-

formativa (31,3 %). Cal destacar que el 22,6 % de rètols principals o identificatius són ambivalents o sense contingut lingüístic.

Gràfic 1

Usos lingüístics a la retolació i a la llengua d'atenció oral. Barcelona, 2012

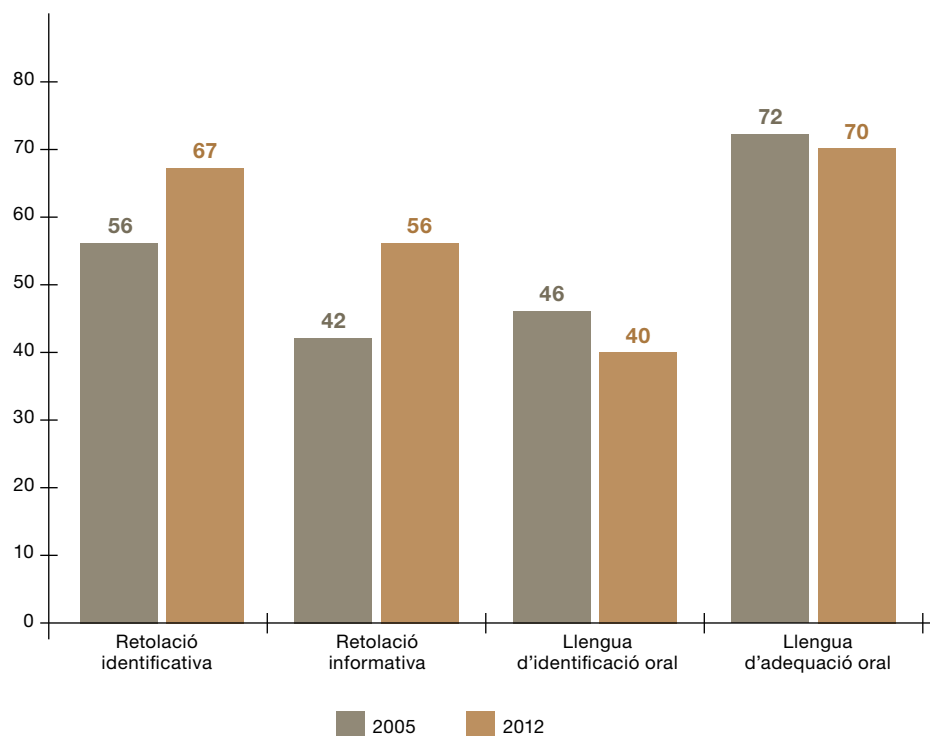
Quant a llengua oral, el 34,7% dels establiments han iniciat la conversa en català, mentre que el 63,1% utilitza aquesta llengua quan un client s'hi adreça en català. Sembla clar que el comerç barceloní s'adequa en una proporció notable a la llengua de l'interlocutor, però no sempre ni arreu.

L'índex Ofercat de la retolació identificativa és superior al de la retolació informativa, atès que gairebé un terç de la retolació informativa està escrita en castellà. Tant la retolació identificativa com la retolació informativa han millorat molt respecte el 2005 (11 i 14 punts, respectivament).

L'índex Ofercat de la llengua d'adequació oral és 30 punts superior al de la d'identificació oral, la qual cosa indica aquesta adequació a la llengua del client que ofereixen molts establiments, no tots.

Des del 2005, hi ha hagut un lleu decreixement de la llengua oral que ha estat més important en la llengua d'identificació oral que no pas en la llengua d'adequació oral. És a dir, hi ha menys establiments que anteriorment que d'entrada utilitzen el català amb els clients.

Aquest decreixement en la llengua d'atenció oral s'atribueix al desconeixement del català per part del personal d'establiments regentats per immigració estrangera. Així, entre els comerços regentats per persones estrangeres l'índex Ofercat de la llengua d'identificació oral és de 2 punts, i el de la llengua d'adequació oral, de 12. Per contra, entre els comerços no regentats per immigrants aquests índexs són de 47 i 79, respectivament. Per tant, l'augment de població immigrant en general i de comerços regentats per immigrants que no tenen personal amb coneixements de català és el factor clau que explica el descens en la llengua d'atenció oral.

Gràfic 2

Oferta lingüística segons sectors d'activitat comercial

Dades generals

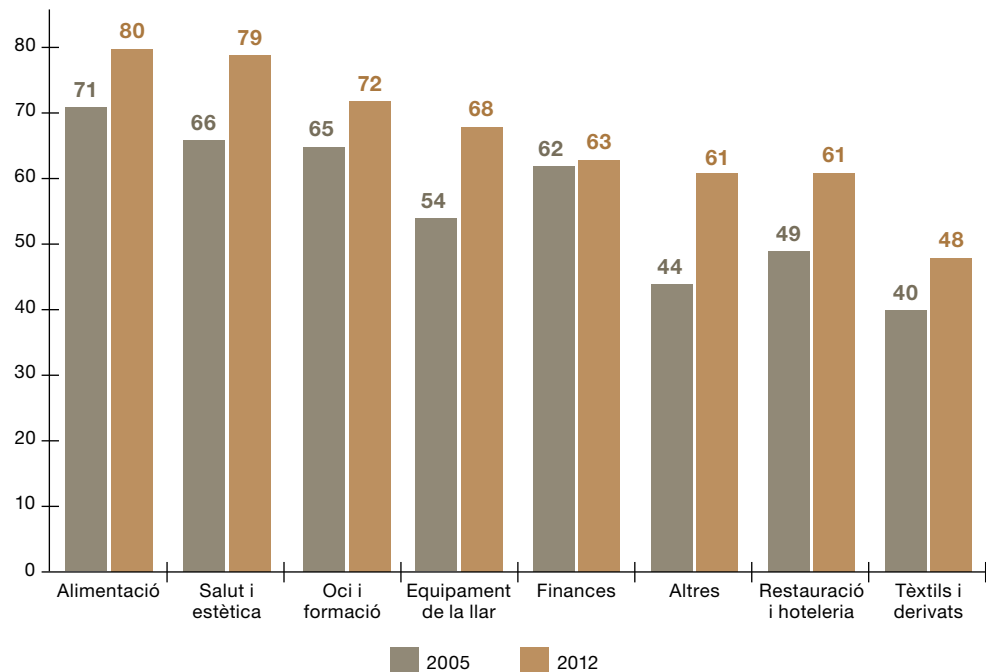
Per sectors d'activitat, hi ha quatre sectors (alimentació, salut i estètica, oci i formació, i equipament de la llar) per sobre de la mitjana de la retolació identificativa de l'any 2012 de Barcelona (67), mentre que també hi ha quatre sectors per sota d'aquesta mitjana (finances, restauració i hoteleria, tèxtil i derivats, i altres). Cal remarcar que als

sectors de finances i de restauració i hoteleria hi ha un ús de retolació sense significat lingüístic per sobre del 25 %, i del castellà, a l'entorn del 20 %. En el sector tèxtil, l'ús de retolació sense significat lingüístic arriba al 38 %, i l'ús d'altres llengües, al 20 %. Més del 80 % dels establiments del sector de finances i gairebé el 50 % del sector tèxtil tenen noms de marques en la retolació identificativa.

En tots els sectors ha millorat l'oferta de català en la retolació identificativa respecte el 2005. Sobretot han millorat els sectors de salut i estètica, equipament de la llar, restauració i hoteleria, i altres serveis. La millora no ha estat tan notable en el sector de les finances.

En tots els sectors, el percentatge de comerços adequats a la Llei de política lingüística (Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística) en la retolació supera el 80 %.

Gràfic 3

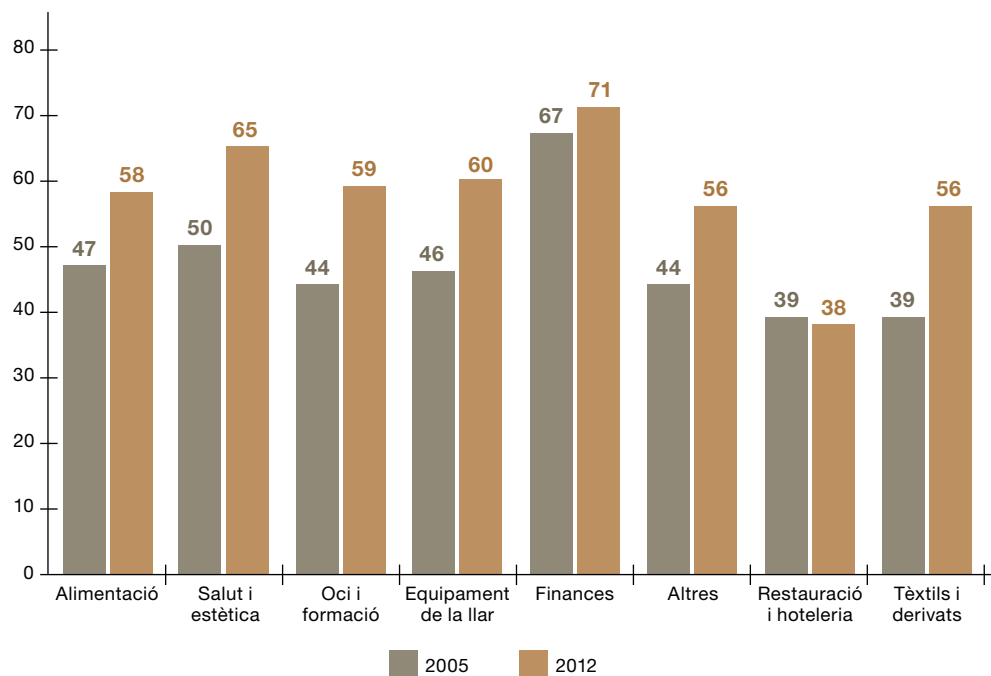

Respecte la retolació informativa, es remarca que en tots els sectors, excepte en dos, l'oferta de català en la retolació informativa és més baixa que en la retolació identificativa. Aquest fet es destaca especialment en restauració i hoteleria (menús i cartes dels restaurants, per exemple). Per contra, en els sectors de finances i tèxtil l'oferta de català en la retolació informativa és més alta que en la retolació identificativa.

En gairebé tots els sectors ha millorat l'oferta de català en la retolació informativa respecte el 2005. Sobretot, han millorat salut i estètica, oci i formació, equipament de la llar i tèxtil i derivats. No hi ha hagut millora en el sector de restauració i hoteleria.

Gràfic 4

Índex Ofecat de la retolació informativa segons sectors d'activitat. Barcelona, 2005-2012

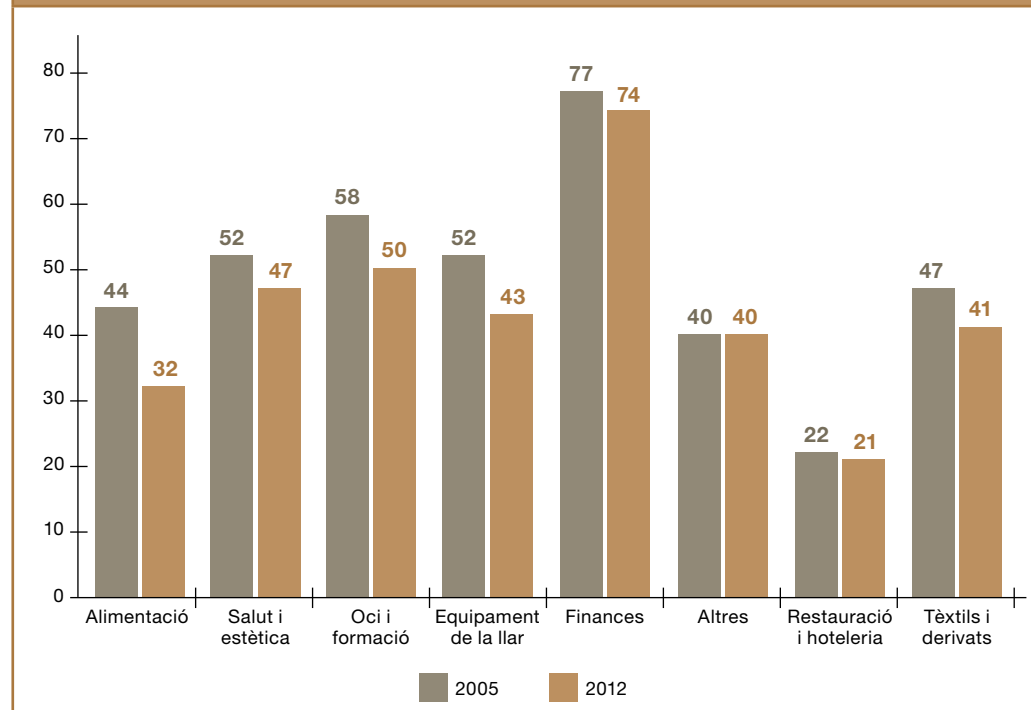

Els índexs Ofecat de la llengua d'identificació oral són més baixos de 50 en tots els sectors, excepte en el cas d'oci i formació i finances. Aquest índex és especialment baix en els establiments dedicats a alimentació i a restauració i hoteleria.

Aquests indicadors són lleugerament més baixos el 2012 que no pas ho eren el 2005, especialment en el cas de l'alimentació, on 1 de cada 4 comerços està regentat per immigrants.

Gràfic 5

Índexs Ofecat de la llengua d'identificació oral segons sectors comercials. Barcelona, 2005-2012

En tots els sectors, la llengua d'adequació oral al català és molt superior a la llengua d'identificació oral. Tot i això, es remarca que en el cas de les finances, l'índex Ofercat d'adequació oral gairebé arriba a 100 i, en canvi, en el sector de restauració i hoteleria gairebé no arriba a 50. En restauració i hoteleria, el 23 % dels comerços observats estan regentats per immigrants.

Caracterització per sectors

Alimentació: És el sector amb més ús del català a la retolació. No obstant això, és un dels sectors d'activitat que usa menys el català com a llengua d'atenció oral i que, alhora, ha empitjorat respecte el 2005. Es correspon amb el fet de ser el sector amb més percentatge de comerços regentats per immigrants.

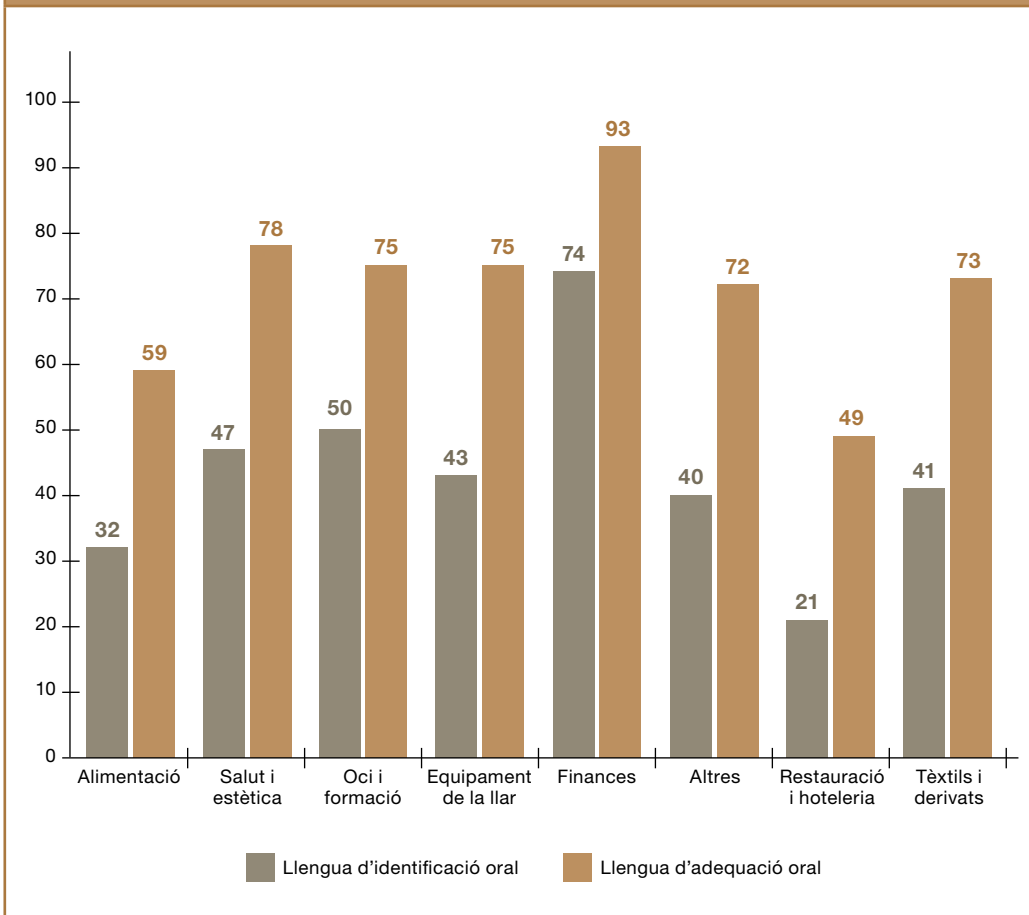
Salut i estètica, i oci i formació: Són sectors amb un ús del català alt a la retolació i, també, comparativament amb la resta, tenen una freqüència d'ús del català notable com a llengua d'atenció oral.

Equipament de la llar: Té un ús del català a la retolació identificativa per sobre del 50 % i un índex per sobre de la mitjana de Barcelona; alhora, és un dels sectors que més millora en aquest indicador respecte el 2005. L'índex de llengua d'atenció oral empitjora força respecte el 2005. És un sector amb un percentatge d'establiments regentats per immigrants important (poc més del 10 %). Ha tingut una evolució positiva més important que altres sectors quant a l'adequació a la Llei de política lingüística en la retolació identificativa.

Finances: Té més del 25 % de la retolació identificativa ambivalent o sense significat lingüístic, i el 20 % en castellà. El seu índex Ofercat de retolació identificativa està per sota de la mitjana de Barcelona i millora molt poc respecte el 2005. Per contra, és el sector amb un percentatge més alt d'ús del català com a llengua d'atenció oral. És el sector amb menys percentatge d'establiments regentats per immigrants i, alhora, amb major percentatge de noms de marques que poden ser sigles o en altres llengües, en aquest cas en castellà. Pràcticament tots els establiments tenen la retolació adequada a la Llei de política lingüística.

Altres serveis: Té més del 20 % de la retolació identificativa en castellà, i gairebé el mateix percentatge ambivalent o sense significat lingüístic. Tot i que el seu ín-

Índex Ofercat de la llengua d'identificació i adequació oral segons sectors. Barcelona, 2012

Gràfic 6

Ofercat està per sota de la mitjana de Barcelona, ha millorat notablement des del 2005. L'ús del català com a llengua d'atenció oral és dels més baixos. No obstant això, és l'únic sector que no empitjora en l'índex Ofercat de llengua d'atenció oral. És un dels sectors on més augmenta respecte el 2005 el percentatge de comerços adequats a la Llei de política lingüística.

Restauració i hotelaria: Més del 25 % dels establiments tenen la retolació identificativa ambivalent o sense significat lingüístic, i gairebé el 20 % en castellà. Obté un índex Ofercat de retolació identificativa per sota de la mitjana de Barcelona. La llengua d'atenció oral majoritària és el castellà, i és el sector amb un ús del català oral més baix (no arriba al 20 %). No obstant això, l'índex Ofercat de llengua d'atenció oral es manté força respecte el 2005. Juntament amb l'alimentació, és el sector amb un percentatge més alt d'establiments regentats per immigrants (23 %).

Tèxtil i derivats: És el sector que obté el pitjor índex Ofercat de retolació identificativa, atès l'alt ús de marques sense significat lingüístic o en altres llengües. Per contra, l'ús del català com a llengua d'atenció oral es troba al voltant de la mitjana.

Oferta lingüística segons districtes

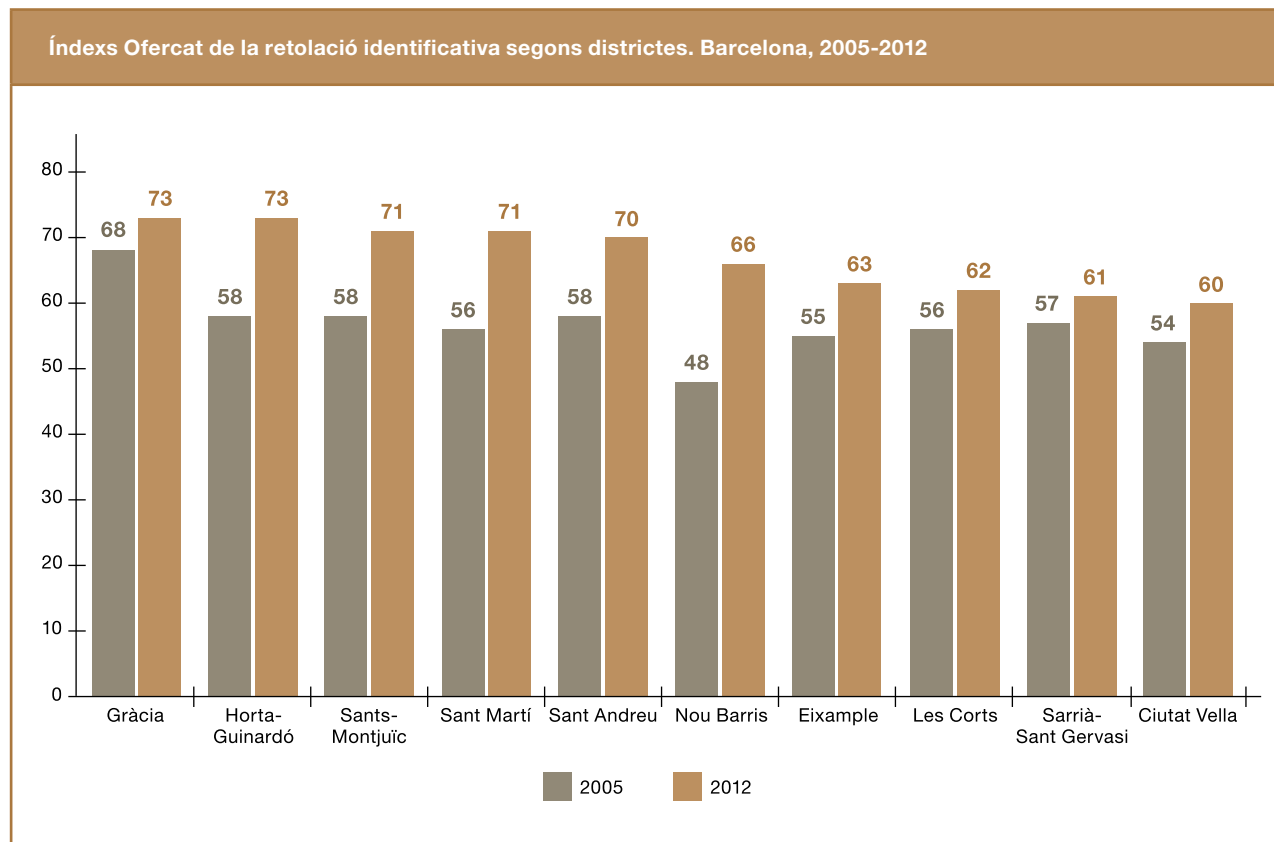
Dades generals

Per districtes, s'observa un creixement generalitzat del català pel que fa a la retolació. L'índex Ofercat oscil·la entre un màxim a Gràcia i un mínim a Ciutat Vella.

L'oferta de català a la retolació millora respecte el 2005 a tots els districtes, sobretot a Horta-Guinardó, Sants-Montjuïc, Sant Martí, Sant Andreu i Nou Barris. La presència creixent de rètols identificatius de franquícies en els districtes més centrals, on l'única identificació és la marca de la cadena, sovint en una altra llengua, limita el creixement de l'oferta en català en la retolació en aquests districtes.

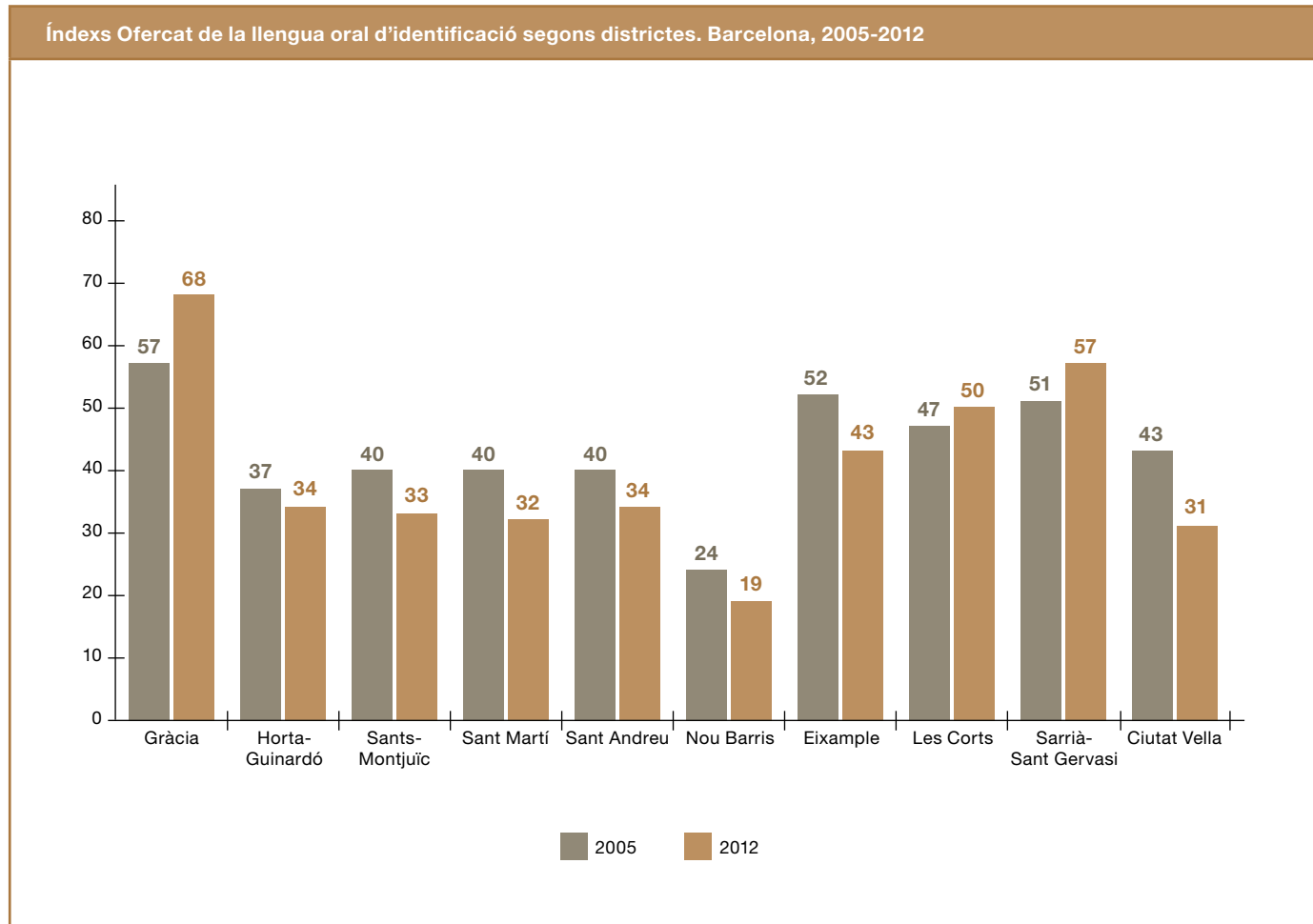
Pel que fa a l'adequació a la Llei de política lingüística dels rètols identificatius, cal dir que a tots els districtes més del 80 % dels comerços s'hi adequen. Cal remarcar especialment la millora en els districtes d'Horta-Guinardó, Nou Barris i Ciutat Vella, on el 2005 el percentatge de comerços adequats a la llei no arribava al 70 %.

Gràfic 7

La llengua d'atenció oral està molt lligada a la realitat sociolingüística del territori. L'oferta de català en la llengua d'identificació oral empitjora respecte el 2005 a gairebé tots els districtes, especialment en aquells on el

percentatge d'immigració és més elevat (Ciutat Vella). Per contra, millora l'atenció oral en català a Gràcia, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi.

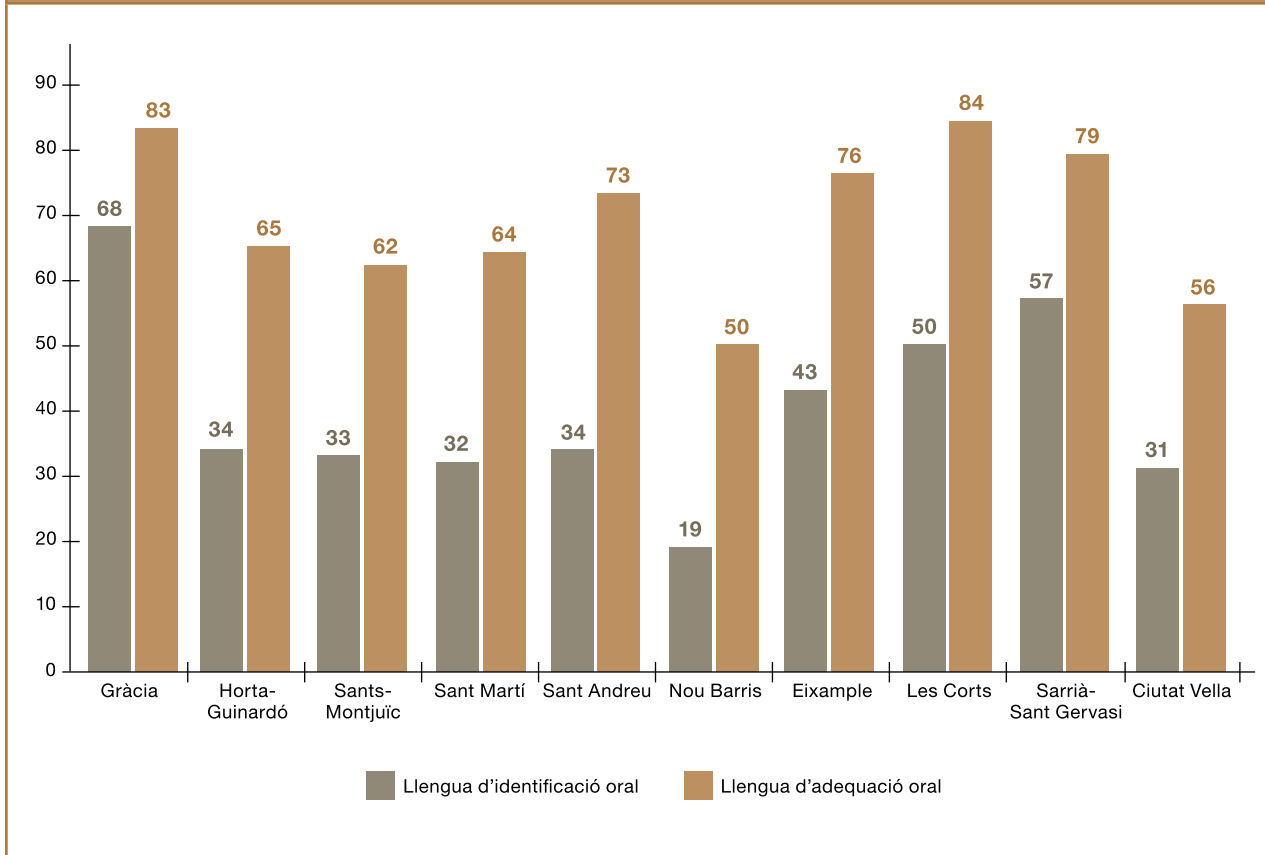

Gràfic 8

A tots els districtes, l'oferta de català en la llengua d'adequació oral millora molt respecte la llengua d'identificació oral. Aquesta diferència és especialment notable a Sant Andreu, les Corts, l'Eixample i Sant Martí.

A **Horta-Guinardó** s'usa el català per sobre del 50 % en la retolació identificativa comercial. Millora molt els seus índexs en retolació identificativa respecte el 2005, i fins i tot s'igualava a Gràcia. A l'entorn del 30 % dels comerços inicien la conversa en català, i el 56 % en castellà.

Índexs Ofercat de la llengua d'identificació i adequació oral segons districtes. Barcelona, 2012

A **Sants-Montjuïc** s'usa el català per sobre del 50 % en la retolació identificativa comercial. Millora molt els seus índexs en retolació identificativa respecte el 2005. A l'entorn del 30 % dels comerços inicien la conversa en català, i el 60 % ho fan en castellà. És un dels districtes amb més percentatge de comerços regentats per immigrants (17,6 %), per sobre de la mitjana de Barcelona (12,5 %).

A **Sant Martí** hi ha un ús del català en la retolació identificativa per sobre del 50 %. Millora molt els seus índexs en retolació identificativa respecte el 2005. Només el 27 % dels comerços inicien la conversa en català, i el 55 % en castellà. No obstant això, es fa un salt important a favor del català en la llengua d'adequació en l'atenció oral. Es troba dins el grup de districtes amb un percentatge de comerços regentats per immigrants per sobre de la mitjana de Barcelona (14,2 %).

A **Sant Andreu** s'usa el català per sobre del 50 % en la retolació identificativa comercial, i també millora molt els seus índexs en retolació identificativa respecte el 2005. A l'entorn del 30 % dels comerços inicien la conversa en català, i un 53 % en castellà. Tot i això, es dona una important adequació al català en l'atenció oral.

Gràfic 9

Caracterització per districtes

Gràcia és el districte amb més percentatge de català en la retolació identificativa (més del 60 %). Comparativament amb la resta de districtes, també té un ús elevat del català en l'inici de converses, i obté, així, l'índex d'identificació oral més alt, que millora respecte el 2005.

Nou Barris és el districte amb un percentatge més alt de castellà en la retolació identificativa (18,5%). Tot i això, és el que més ha millorat el seu índex en retolació identificativa respecte el 2005, ja que aquell any va ser el pitjor situat. Quant a la llengua oral, és el districte amb menys ús del català com a llengua oral d'identificació (16,7%) i, alhora, el que té un ús més alt de castellà. És un dels districtes amb més percentatge de comerços regentats per immigrants (17,2%), per sobre de la mitjana de Barcelona (12,5%).

Més del 50% dels comerços de l'**Eixample** tenen la retolació identificativa en català. Destaca el fet que el 13% dels comerços usen altres llengües en la retolació identificativa (gairebé tant com a Ciutat Vella). Quant a l'índex en retolació identificativa, es manté per sota de la mitjana de Barcelona i millora respecte el 2005, encara que en menor grau que en altres districtes. Té un índex d'identificació oral per sobre de la mitjana, tot i que és dels districtes que més empitjora la llengua d'identificació oral respecte el 2005. L'Eixample és el districte amb un percentatge més alt d'adequació a la Llei de política lingüística (92,1%).

El 47% de la retolació identificativa dels comerços de **les Corts** és en català. Quant a l'índex en retolació identificativa, es manté per sota de la mitjana de Barcelona i millora respecte el 2005, encara que en menor grau que en altres districtes. Té un índex d'identificació oral força per sobre de la mitjana i, alhora, juntament amb Gràcia i Sarrià, són els únics districtes que milloren la identificació oral respecte el 2005.

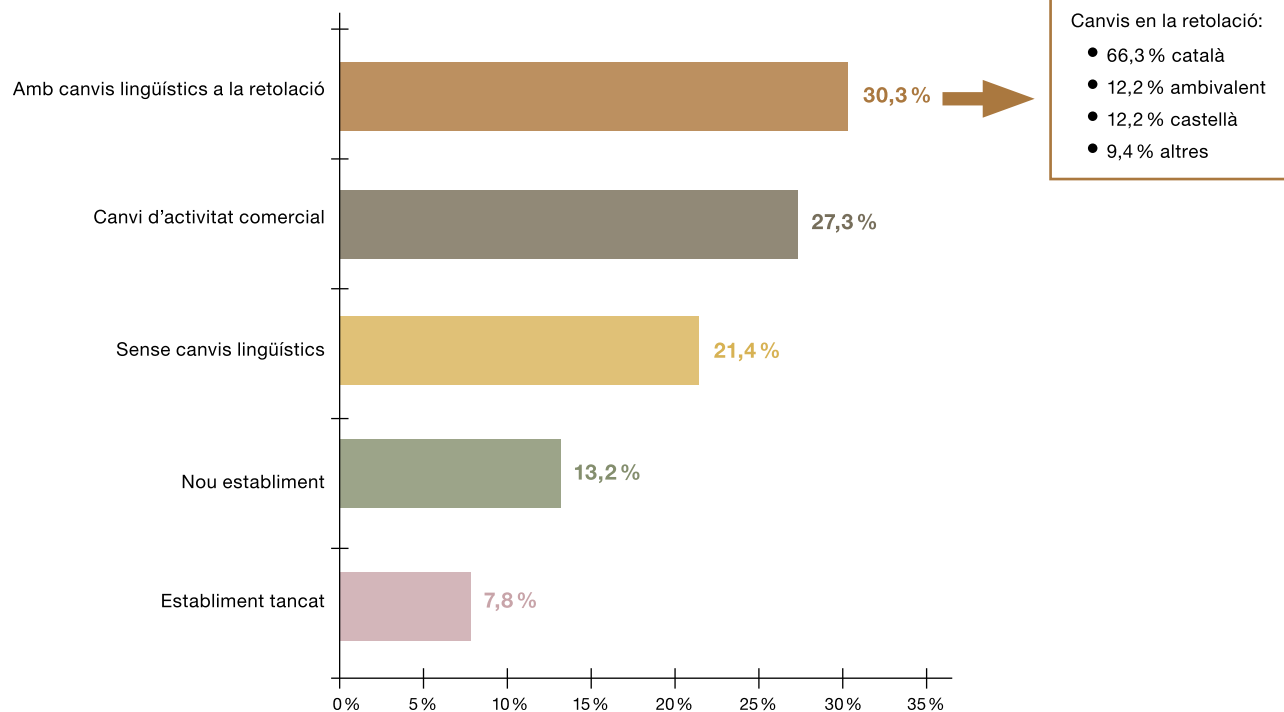
A **Sarrià** el català en la retolació identificativa s'usa poc més del 40%, i té un ús per sobre del 30% d'ambivalent o sense contingut lingüístic. En relació amb l'índex de retolació identificativa, es troba per sota de la mitjana, i és el que menys avança respecte el 2005. Per contra, el districte amb més presència del català en la llengua d'identificació oral és Sarrià (55%).

A **Ciutat Vella** el 46,6% de la retolació identificativa és en català, i és el districte amb més ús d'altres llengües (14,6%). Quant a l'índex en retolació identificativa, és el més baix de Barcelona, i millora poc respecte el 2005. A l'entorn del 30% dels comerços inicien la conversa en català, i prop del 60% ho fan en castellà. Per tant, l'índex de llengua oral d'identificació es troba per sota de la mitjana. És un dels districtes que més empitjora en llengua oral respecte el 2005, que es correspon amb el fet de ser el districte amb més percentatge de comerços regentats per immigrants (24,7%). Tot i que la gran majoria de comerços estan adequats a la Llei de política lingüística (80,6%), és el que té més camí a fer en aquest sentit.

Canvis lingüístics en la retolació 2005-2012

La majoria de canvis lingüístics en la retolació que es realitzen als comerços són per introduir l'ús del català en els rètols. Així, del 30,3% dels comerços que ja existien el 2005 i han fet un canvi en la retolació, el 66,3% han introduït el català en el rètol.

En la retolació dels nous establiments, tot i que el més freqüent és l'ús del català (43,8%), hi ha més presència de rètols ambivalents o sense significat lingüístic (27,6%) que a la resta de comerços.

Gràfic 10

Conclusions

Es produeix un avenç general pel que fa a l'oferta lingüística als comerços de la ciutat de Barcelona, principalment en la retolació. Tanmateix, el desconeixement del català entre el personal dels comerços regentats per immigrants limita aquest creixement o, en el cas de la llengua oral, fins i tot n'inverteix la tendència.

A més a més de l'augment dels comerços vinculats a la immigració, les variables que més influeixen en l'anàlisi dels usos lingüístics de l'oferta comercial de Barcelona són el sector d'activitat, sobretot en la retolació, i el dis-

tricte, sobretot en el cas de la llengua oral.

En la retolació identificativa, la presència del català és majoritària, tot i que hi ha un important pes de retolació ambivalent o sense contingut lingüístic que ha augmentat en els últims anys. Així, la presència creixent de rètols identificatius de franquícies en els sectors de les finances i el tèxtil, on l'única identificació és la marca de la cadena, sovint en una altra llengua, limita el creixement de l'oferta lingüística en català en la retolació d'aquests sectors.

En la retolació informativa, el català no arriba a la majoria, atès el pes de la retolació informativa en castellà i també de rètols bilingües.

Tot i això, els índexs Ofercat en retolació mostren una millora molt important respecte el 2005, sobretot pel que fa a retolació informativa.

La llengua inicial d'atenció oral majoritària a Barcelona és el castellà, però un cop el client usa la llengua catalana l'adaptació al català és molt elevada. Així, l'índex d'adequació oral arriba als 70 punts. Es produeix un lleu decreixement dels índexs Ofercat de llengua oral respecte el 2005 que es relaciona amb l'augment de comerços regentats per immigrants amb pocs coneixements de català. Aquesta qüestió es nota especialment en districtes com Ciutat Vella i sectors comercials com l'alimentació i restauració i hoteleria, on 1 de cada 4 comerços està re-

gentat per persones immigrades sense els coneixements bàsics o suficients de català.

A banda de destacar Ciutat Vella com un dels districtes amb manca d'oferta comercial en català, cal remarcar que Nou Barris continua sent un districte amb una baixa oferta de català, sobretot en els usos orals. Tot i que també mostra un índex Ofercat baix en retolació, l'evolució respecte el 2005 ha estat molt positiva.

D'acord amb els resultats de l'estudi Ofercat sobre el comerç a Barcelona, sembla clar que cal informar els establiments d'alimentació i de restauració regentats per immigrants, i donar-los suport lingüístic, per millorar els indicadors d'oferta de català en la retolació identificativa i informativa dels restaurants i hotels, i també la llengua d'atenció oral als comerços d'alimentació.

Alhora, l'ús d'altres llengües o rètols sense significats lingüístic a les grans marques comercials tèxtils sembla afectar de forma visible el paisatge lingüístic de la ciutat i, alhora, els usos d'identificació oral en aquest sector. Caldria valorar la realització d'assessorament i contactes amb grans marques comercials tèxtils sobre la retolació i l'atenció al públic, especialment pel que fa a la llengua inicial.

Per districtes, sembla clara la necessitat de dinamitzar l'ús del català als comerços del districte de Nou Barris, atès que l'ús del català com a llengua oral hi és molt baix. Aquestes accions poden anar lligades a campanyes d'informació a consumidors perquè utilitzin el català als comerços, atès que la gran majoria de dependents l'entenen i molts d'ells s'hi adequen.

Bibliografia

DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. Ofercat [en línia]. Barcelona: Direcció General de Política Lingüística. <<http://www.gencat.cat/llengua/ofercat>> [Consulta: 17 abril 2014].

FABÀ, Albert; LÓPEZ, Pilar; SOLÉ CAMARDONS, Joan. «Ofercat: indicadors sobre l'oferta de català a Santa Coloma de Gramenet». *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística* [Barcelona], núm. 18 (2n quadrimestre 2000). També disponible en línia a: <http://www6.gencat.cat/llengcat/liu/18_310.pdf> [Consulta: 17 abril 2014].

FABÀ, Albert; LLABERIA, Mireia. «Ofercat 2001-2006: Oferta lingüística en quinze ciutats de Catalunya». *Llengua i Ús: Revista Tècnica de Política Lingüística* [Barcelona], núm. 41 (1r quadrimestre 2008). També disponible en línia a: <http://www6.gencat.cat/llengcat/liu/41_13.pdf> [Consulta: 17 abril 2014].